

EUROOPA KOHTU OTSUS

16. märts 1983*

[...]

Liidetud kohtuasjades 267, 268 ja 269/81,

mille esemeks on Euroopa Kohtule EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel Itaalia Corte Suprema di Cassazione (kassatsiooniülemkohtu) poolt esitatud taotlus, millega soovitakse saada nimetatud kohtus pooleliolevas vaidluses järgmiste poolte vahel:

Amministrazione delle finanze dello stato (riiklik finantsasutus)

ja

Società Petrolifera Italiana S.p.a (SPI), registrijärgne asukoht Fornovo Taro (kohtuasi 267/81),

ja

S.p.a Michelin Italiana (SAMI), registrijärgne asukoht Torino (kohtuasjad 268 ja 269/81),

eelotsust Euroopa Kohtu pädevuse kohta, et tõlgendada üldist tolli- ja kaubanduskokkulepet (GATT), Euroopa Ühenduse liikmesriikidega asendamise mõju selle kokkuleppega sätestatud kohustuste täitmise ja GATT-i mitme sätte tõlgendamise suhtes, seoses 15. juuni 1950. aasta seaduse nr 330 kohaselt Itaaliasse imporditud kaupadelt sissenõutava haldusteenuste lõivuga,

EUROOPA KOHUS

* Kohtumeneltluse keel: itaalia.

koosseisus: president J. Mertens de Wilmars, kodade esimehed P. Pescatore, A. O'Keefe ja U. Everling, kohtunikud lord Mackenzie Stuart, G. Bosco, O. Due, K. Bahlmann ja Y. Galmot,

kohtujurist: G. Reischl,

kohtusekretär: P. Heim,

on teinud järgmise

otsuse

[...]

Põhjendused

1. 21. mai 1981. aasta kolmes määruses, mis edastati kohtule sama aasta 6. oktoobril, taotles Corte Suprema di Cassazione (kassatsiooniülemkohus) kohtult vastavalt EMÜ asutamislepingu artiklile 177 eelotsust kolmes küsimuses, mis puudutavad:

ühelt poolt, EMÜ asutamislepingu artikli 177 tõlgendamist;

teiselt poolt, 30. oktoobri 1947. aasta üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) ning Euroopa Ühenduse poolt 16. juulil 1962. aastal ja 30. juunil 1967. aastal GATT-i raames sõlmitud tariifiprotokollide (edaspidi „tariifiprotokollid”) mõju ühenduses, ning samuti GATT-i preambuli ja selle artiklite II, III, VI ja VIII tõlgendamist üheskoos tariifiprotokollidega.

Corte Suprema di Cassazione esitas küsimused selleks, et tal oleks võimalik teha kindlaks kooskõla nende sätetega, millega kehtestatakse väärtuseline tollimaks 0,5% 15. juuni 1950. aasta seadusega nr 330 kehtestatud haldusteenuste eest (edaspidi „haldusteenuste lõiv”).

2. Need küsimused kerkisid erinevate importijate ja Amministrazione delle Finanze dello Stato (riiklik finantsamet, edaspidi „finantsamet”) vaheliste vaidluste käigus, mis puudutavad haldusteenuste lõivu sissenõudmist GATT-i osapoolteks olevatest mitteliikmesriikidest imporditud erinevatelt kaupadelt. Eelotsuse taotlustest selgub, et vaidlustatud lõivud nõuti sisse ajavahemikus 1964–1967 (kohtuasi 267/81), ajavahemikus 1965–1971 (kohtuasi 268/81) ning ajavahemikus oktoober–detsember 1963 (kohtuasi 269/81). Esimeses astmes ja

edasikaebamisel tehti importijate kasuks otsus finantsametile makstud lõivu tagasisaamiseks. Seejärel esitas finantsamet kassatsioonkaebused Corte Suprema di Cassazione'le.

Kohtuvaidluse taust.

3. Tuleb märkida, et Itaalia liitus GATT-iga 10. oktoobri 1949. aasta Annecy protokolliga, mis jõustus 5. aprilli 1950. aasta seadusega; sel ajal Itaalia poolt antud tariifikontsessioonid sisalduvad GATT-ile lisatud loendis XXVII, selle loendi üle peeti läbirääkimisi mitmel tariifikonverentsil, mis toimusid ajavahemikus 1950–1960.

4. „Dilloni vooru” lõpus, mis toimus ajavahemikus 1960–1961 ja milles Euroopa Ühendus osales esmakordselt, koostati loend XL (EMÜ), et asendada varasemad liikmesriikide kontsessioonide loendeid, sealhulgas Itaalia loendit XXVII; nende läbirääkimiste tulemusi sisaldav protokoll koostati ühiselt Euroopa Ühenduse ja liikmesriikide poolt 16. juulil 1962. Ilmneb, et protokoll ei avaldatud Euroopa Ühenduste Teatajas.

5. Loendi XL (EMÜ) üle toimusid uued tariifiläbirääkimised „Kennedy vooru” ajal, mis toimus ajavahemikus 1964–1967 ning mille tulemused, mis sisalduvad 30. juuni 1967. aasta Genfi protokollis, ratifitseeriti nõukogu 27. novembri 1967. aasta otsusega (EÜT, ingliskeelne eriväljaanne, teine seeria, I, välissuhted (2), lk 228). Nende läbirääkimiste edu tegi võimalikuks kehtestada tollitariifid 1. juulil 1968. aastal, mis on varem, kui kavandati.

6. Eeltoodust selgub, et haldusteenuste lõiv kehtestati ajal, mil Itaalia oli juba liitunud GATT-iga ja seotudmitme tollimaksuga loendi XXVII esialgse versiooni raames, kuid enne ühenduse läbirääkimisi esimeste tariifiprotokollide üle ja enne ühtse tollitariifistiku vastuvõtmist.

7. Vastavalt EMÜ asutamislepingu artikli 13 lõikega 2 antud volitustele, suunas komisjon Itaaliale 22. detsembril 1967. aastal direktiivi 68/31, millega määratakse ajakava teistest liikmesriikidest imporditavatelt kaupadelt nõutava haldusteenuste lõivu kaotamiseks (EÜT, L 12, lk 8). Selle direktiivi kohaselt oleks tulnud kõnealune lõiv ühendusesisese kaubanduse osas kaotada 1. juuliks 1968.

8. Kuna Itaalia ei olnud rakendanud seda direktiivi, esitas komisjon hagi EMÜ asutamislepingu artikli 169 alusel, ja kohus leidis 18. novembri 1970. aasta otsusega kohtuasjas 8/70 (EKL 1970, lk 961), et Itaalia jättis täitmata oma asutamislepingu artikli 13 ja direktiivi 68/31 kohased kohustused; sama hinnang anti veidi hiljem 17. detsembril 1970. aasta eelotsuses kohtuasjas 33/70, *Sace v Itaalia Vabariigi rahandusministeerium* (1970) EKL 1213.

9. Haldusteenuste lõiv kaotati 24. juuni 1971. aasta seadusega nr 447. See seadus jõustus tagasiulatuvalt 1. juulil 1968 Euroopa Ühenduse teistest liikmesriikidest pärineva impordi suhtes. Seega ilmneb, et lõiv kehtestati mitteliikmesriikidest pärinevale impordile kuni selle kaotamiseni eespool nimetatud seadusega.

10. Eespool toodust nähtub, et vaidlustatud tasud kohtuasjas 267/81 olid olemas 16. juuli 1962. aasta tariifiprokolli ajal ja olid veel olemas ka 30. juuni 1967. aasta tariifiprokolli ajal, kuid eelnesid ühtse tollitariifistiku kehtestamisele. Vaidlustatud tasud kohtuasjas 268/81 hõlmasid ajaperioodi, mis kestis 16. juuli 1962. aasta tariifiprokolli ajast kuni ühtse tollitariifistiku kehtestamisele järgnenud perioodile ja mis hõlmas 30. juuni 1967. aasta tariifiprokolli perioodi. Lõpuks piiritleti vaidlustatud tasud kohtuasjas 268/81 täielikult 16. juuli 1962. aasta tariifiprokolli perioodiga.

11. Eelotsuste taotlustest selgub, et finantsasutus sisuliselt nõustus, et kuna haldusteenuste lõivu ei kehtestatud enne Euroopa Ühenduse loendit XL (EMÜ), ei saanud selle kehtestamist vaadelda tollimaksude suurendamisena, mis on vastuolus GATT-i artikliga II. Selle vaidluse lahendamiseks taotles Corte Suprema di Cassazione kohtult eelotsust kolmes küsimuses, mis on identsed kõigis kolmes kohtuasjas. Need on sõnastatud järgmiselt:

a) lähtepunktina: kuna Euroopa Ühendus on asendatud liikmesriikidega GATT-is sätestatud kohustuste täitmise suhtes ning kuna ta pidas läbirääkimisi selle raames enne 1. juulit 1968 tehtud kontsessioonide ja kohustuste andmise suhtes, siis kas GATT ja selle vastavalt kokkulepitud loendid kuuluvad (kui jah, siis alates mis ajast ja vastavalt millistele piirangutele) meetmete hulka, mille tõlgendamiseks on Euroopa Kohtul pädevus, et teha eelotsus asutamislepingu artikli 177 alusel, ka juhul, kui siseriiklikult kohtult nõutakse nende rakendamist või tõlgendamist pooltevahelise suhete osas muul eesmärgil kui selle kindlaksmääramiseks, kas ühenduse meede onkehtiv?

b) kui eespool toodud küsimusele vastatakse jaatavalt: millised mõjud (kui üldse) tulenevad Euroopa Ühenduse õiguskorra ja liikmesriikide õiguskordade raames asjaolust, et ühendus on asendatud liikmesriikidega GATT-is sätestatud kohustuste täitmisel ja et ta rääkis läbi uue ühtse loendi XL (EMÜ)? Kui sellised mõjud esinevad erinevatel aegadel, siis millises järjekorras? Eriti selleks, et tuletada alus, millest lähtuvalt tõlgendada GATT-i sätetega vastuolus olevaid hiliseimaid siseriiklike sätteid või saada eeskiri nende rakendamiseks, kas siseriiklik kohus on kohustatud võtma seisukoha, võttes arvesse asutamislepingu artikli 177 kohast pädevuse omistamist, et GATT, viidates konkreetselt järgmistes küsimustes nimetatud sätetele, toimib üksnes rahvusvahelise kohustuse tasandil ja ei oma otsest mõju siseriiklikult või tal on selline mõju ka pooltevahelistes suhetes, ja, kui see on nii, kas GATT-i staatus on sama või kõrgem kui vastuolus olevatel siseriiklikel sätetel?

c) kui küsimusele a antakse jaatav vastus ja olenemata vastusest küsimusele b, eesmärgiga anda siseriiklikule kohtule juhised siseriiklike õigusnormide tõlgendamiseks:

1) Kas GATT ja eriti selle preambul (praegu artikli 1 lõige 2) koos artikli II (praegu III) lõike 1 punktiga b ja lõikega 2, artikli III (praegu IV) lõikega 2 ning artiklitega VI ja VIII keelavad mis tahes toote suhtes, olenemata kas see sisaldub või mitte artiklis II (praegu III) viidatud loendites, uute tollimaksude või muude maksude või lõivude kehtestamist impordile või sellega seoses?

2) Toodete puhul, mis sisalduvad liikmesriigi poolt pärast tema liitumist GATT-iga antud kontsessioonide loendis ja eriti, võttes arvesse neid riike, mis on ka Euroopa Majandusühenduse liikmed, kaupade puhul, mis on toodud loendis XL (EMÜ), mis on koostatud esmalt Dilloni-vooru ja teiseks Kennedy-vooru tulemusena, kas tollimaksude ja muude imporditasude, millele kehtib GATT-i artikli II (praegu III) lõike 1 punktis b sätestatud suurendamise keeld, taseme kindlaksmääramiseks lähtealusena kasutatavaks ajaks on GATT-iga liitumise kuupäev või uut kontsessiooni kehtestava protokolliga kuupäev?

Tagajärjed, mis tulenevad ühenduse asendamisest liikmesriikidega GATT-i järgsete kohustuste suhtes (küsimus a)

12. Corte Suprema di Cassazione viitab esmalt Euroopa Kohtu pretsedendiõigusele, mis puudutab Euroopa Ühenduse asendamist liikmesriikidega GATT-i järgsete kohustuste täitmisel ja asutamislepingu artikli 177 kohast kohtu pädevust tõlgendada ühendusele siduvate lepingute sätteid (selle suhtes mainib ta eriti 12. detsembri 1972. aasta otsust liidetud kohtuasjades 21 kuni 24/72: Rahvusvaheline puuviljaettevõtte v Produktschap voor Groenten en Fruit, EKL 1972, lk 1219; 24. oktoobri 1973. aasta otsust kohtuasjas 9/73: Schluter v Hauptzollamt Lorrach, EKL 1973, lk 1135; 30. aprilli 1974. aasta otsust kohtuasjas 181/73: Hageman v Belgia riik, EKL 1974, lk 449; ja 11. novembri 1975. aasta otsust kohtuasjas 38/75: Nederlandse Spoorwegen v Inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen, EKL 1975, lk 1439). Seejärel tõstatab ta küsimuse, kas GATT-i ja Euroopa Ühenduse poolt sõlmitud tariifiprotokollide vastavad sätted on kaetud kohtule artikli 177 alusel antud pädevusega eelotsuse tegemiseks, ka juhul, kui siseriiklikelt kohtutelt nõutakse nende rakendamist üksikisikute vahelistele suhetele muul eesmärgil kui selle kindlaksmääramiseks, kas ühenduse meede onkehtiv.

13. Lisaks küsib Corte Suprema di Cassazione, et alates millisest kuupäevast ja milliste piirangutega see asendamine toimus, võttes arvesse asjaolu, et Euroopa Ühendus pidas läbirääkimisi tariifikontsessioonide üle ja andis GATT-i raames kohustusi enne 1. juulit 1968 – kuupäev, mil kehtestati ühtne tollitariifistik.

14. Nagu kohus rõhutas eespool nimetatud otsustes, on oluline, et GATT-i sätteid, nagu ka Euroopa Ühendusele kehtivate kõikide muude lepingute sätteid, rakendataks ühtemoodi terves ühenduses. Mis tahes erinevused ühendusele mitteliikmesriikide suhtes kohustuslike sätete tõlgendamisel ja rakendamisel mitte ainult ei kahjustaks kaubanduspoliitika ühtsust, mis asutamislepingu 113 alusel peab põhinema ühtsetel põhimõtetel, vaid tekitab ka moonutusi ühendusesiseses kaubanduses, tulenevalt erinevustest ühenduse ja mitteliikmesriikide vahel kehtivate lepingute kohaldamise viisis erinevates liikmesriikides.

15. Järelikult peab ühenduse õiguse ühtse tõlgendamise tagamiseks kohtule antud pädevus hõlmama GATT-i eeskirjade ulatuse ja mõju ühenduses ning samuti GATT-i raames sõlmitud tariifiprotokollide mõju kindlaksmääramist. Selle puhul ei oma tähtsust, kas siseriiklikult kohtult nõutakse ühenduse meetmete kehtivuse või siseriiklike õigusnormide ühenduse suhtes kehtivatele kohustustele vastavuse hindamist.

16. Kuna nii nende kohtuasjadega seotud faktid ja ühenduse poolt vastuvõetud meetmed, mis tõendavad tema osalemist GATT-i süsteemis, olid jaotatud teatud ajaperioodi peale, kerkivad eriprobleemid eespool sätestatud põhimõtete *ratione temporis* (aja tõttu) rakendamise suhtes.

17. Seetõttu tuleb kõigepealt välja tuua, nagu kohus märkis oma eespool viidatud 12. detsembri 1972. aasta otsuses rahvusvahelise puuviljaettevõtte kohtuasjas, et Euroopa Ühenduse asendamine liikmesriikidega GATT-i kohaste kohustuste osas toimus 1. juulil 1968. aastal, pärast ühtse tollitariifistiku kehtestamist. See oli ajal, mil ühendus enne üleminekuaja lõpuks määratud tähtaega võttis endale täisvõitlused GATT-iga kaetud valdkonna suhtes.

18. Kuid teiselt poolt, tariifiprotokollidega kaetud küsimuste suhtes, kaasa arvatud nende protokollide lahutamatuks osaks oleva loendi XL (EMÜ) raames kokkulepitud kontsessioonide ja kohustuste suhtes, oli nende lepingute sõlmimise mõjuks, tulenevalt asutamislepingu artiklist 228, liikmesriikide kohustamine samal viisil nagu ühendustki. Eespool toodud põhjustel ja vastavalt allpool toodud kaalutlustele protokollide siseriiklike mõju kohta on igal juhul oluline, et neid tõlgendataks ja kohaldataks ühesugusel viisil terves ühenduses.

19. Seetõttu on eespool esitatud küsimusele antav vastus, et kuna Euroopa ühendused on asendatud liikmesriikidega tolli- ja kaubanduskokkuleppega sätestatud kohustuste täitmisel alates 1. juulist 1968, mil kehtestati ühtne tollitariifistik, on GATT-i sätted alates sellest kuupäevast kuulunud nende hulka, mille tõlgendamiseks eelotsuse kaudu, hoolimata sellise tõlgendamise eesmärgist, on Euroopa Kohtul pädevus Euroopa Majandusühenduse asutamislepingu artikli 177 alusel. Sellele kuupäevale eelneva ajaperioodi puhul kuulub selline tõlgendamine üksnes liikmesriikide kohtute pädevusse.

20. 16. juuli 1962. aasta ja 30. juuni 1967. aasta tariifiprotokollid on ühenduse institutsioonide aktid asutamislepingu artikli 177 esimese lõike punkti b tähenduses ja kuuluvad seega Euroopa Kohtule antud eelotsuse tegemise pädevuse raamesse.

GATT-i ja selle raames sõlmitud protokollide mõju Euroopa Ühenduses (küsimus b)

21. Järgmisena otsib Corte Suprema di Cassazione selgust mõjude kohta ühenduse ja liikmesriikide õiguskordades tulenevalt asjaolust, et ühendus on asendatud liikmesriikidega GATT-is sätestatud kohustuste täitmise osas. Eriti soovib ta teada, kas GATT, koosmõjus tariifiprotokollidega, millega kehtestati uus tariifide loend XL (EMÜ), omab mõju nii ühenduse kui ka liikmesriikide õiguskordades.

22. Kui GATT-i ja tariifiprotokollide eeskirjade mõju esineb ühenduses erinevatel aegadel, soovib Corte Suprema di Cassazione teada ka nende järjekorda.

23. Eespool viidatud 12. detsembri 1972. aasta ja 24. oktoobri 1973. aasta otsustes Rahvusvahelise puuviljaettevõtte ja Schluteri kohtuasjas vastas kohus eitavalt küsimustele, mis puudutasid GATT-i kahe sätte, nimelt kvantitatiivsete piirangute kõrvaldamist käsitleva artikli XI ja kontsessioonide loendi mõju käsitleva artikli II vahetut kohaldatavust. Kohus jõudis sellele järeldusele üldist GATT-i skeemi käsitlevate kaalutluste alusel, nimelt, et see põhines vastastikusel ja vastastikku kasulikul alusel läbiviidavate läbirääkimiste põhimõttel ning et seda iseloomustas selle sätete suur paindlikkus, seda eriti möönduse võimalusi käsitlevate osas, erakorralise raskuse puhul rakendatavate meetmete ja lepingupoolte vahel erimeelsuste lahendamise osas. Samad kaalutlused kehtivad ka Corte Suprema di Cassazione poolt viidatud artiklitele.

24. GATT-i raames sõlmitud tariifiprotokollide puhul tuleb märkida, et neid protokolle iseloomustab asjaolu, et nad viitavad neile lisatud tariifide loendites asjaomaste poolte tollitariifidele. Seega saavad need protokollid nii enda kui ka GATT-i üldise iseloomu tõttu olla toimivad üksnes lepingupoolte tollitariifi kaudu ja seega antud juhul ühtse tollitariifistiku kaudu.

25. Kuid eriolukord eksisteeris vaidlustatud maksude sissenõudmise ajal ulatuses, mil neid tasusid nõuti suuremas osas sisse enne ühtse tollitariifistiku kehtestamist 1. juulil 1968. Seetõttu tuleb eraldi käsitleda 1. juulile 1968 eelnevat ja järgnevat ajaperioodi.

26. Kuna otsemõju ei saa omistada kõnealustele tariifiprotokollidele ega protokollide mõju määravatele GATT-i sätetele, tuleb haldusteenuste lõivu kehtestamise seaduslikkuse küsimust pärast 1. juulile 1968 järgneva perioodi suhtes käsitleda üksnes ühtse tollitariifistiku valguses. Selles osas piisab, kui viidata 13. detsembri 1973. aasta otsusele liidetud kohtuasjades 37 ja 38/73: *Diamantarbeiders v Indiamex* (EKL 1973, lk 1609), millest järeldub, et liikmesriikidel keelatakse asutamislepingu tolliliitu (artiklid 18–29) ja ühtset kaubanduspoliitikat (artikkel 113) käsitlevate sätete alusel muuta ühtse tollitariifistiku alusel kehtestatud maksu taset. Seetõttu ei tohi liikmesriik tõsta ühepoolselt ühtse tollitariifistiku taset täiendavate siseriiklike tollimaksude või lõivude kehtestamisega.

27. Kuid nagu selgub samast otsusest, ühtse tollitariifistiku jõustumise kuupäeval juba olemas olnud makse ei saanud eelkõige õigusliku kindluse tõttu käsitleda mittekohaldatavatena, välja arvatud ühenduse poolt vastuvõetud erisätete alusel.

28. Kuna vaidlusaluse tollimaksu suhtes ei ole vastu võetud ühtegi sellist sätet mitteliikmesriikides pärinevate kaupade impordi osas, tuleb järeldada, et seda tollimaksu saaks seaduslikult sisse nõuda ajaperioodil alates ühtse tollitariifistiku jõustumisest kuni seaduse nr 330 tühistamiseni.

29. Et määrata õiguslik positsioon enne ühtse tollitariifistiku kehtestamist, on vaja kaaluda nende tariifiprotokollide olemust ja mõju, mille alusel asendati loend XL (EMÜ) liikmesriikide varasemate siseriiklike loenditega.

30. Samal ajal tegelesid liikmesriigid oma siseriiklike tariifide ühtse tollitariifistikuga kooskõlla viimisega vastavalt asutamislepingu artiklitele 23–26. Sellest järeldub, et nii ühtne tollitariifistik ise kui ka sel ajal kokkulepitud tariifiprotokollides sisalduvad kontsessioonid ja kohustused ei kujutanud kindlat kohustust liikmesriikidele, vaid kujutasid pigem eesmärki, millele viitamisega suunata oma vastavusseviimise meetmeid.

31. Seetõttu peaks vastus esitatud küsimusele olema, et enne 1. juulit 1968 esinenud ajaperioodi suhtes ei kaitsnud 16. juuli 1962. aasta ja 30. juuni 1967. aasta tariifiprotokollid üksikisikuid liikmesriigi poolt mitteliikmesriikidest imporditud toodetele maksu kehtestamise eest ja et pärast 1. juulit 1968 järgnenud ajaperioodi suhtes ei takistanud ükski ühenduse õiguse säte maksu, nagu näiteks haldusteenuste lõivu, kehtestamist nimetatud toodetele, kuivõrd see oli juba olemas sel kuupäeval.

32. Arvestades esimesele kahele küsimusele antud vastuseid, küsimus c üles ei kerki.

Kohtukulud

Euroopa Kohtule märkusi esitanud Prantsuse Vabariigi, Itaalia Vabariigi, Madalmaade Kuningriigi ja Ühendkuningriigi valitsuste ning Euroopa Ühenduste Komisjoni kohtukulusid ei hüvitata. Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus siseriiklikus kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse nimetatud kohus.

Esitatud põhjendustest lähtudes,

EUROOPA KOHUS,

vastates küsimustele, mille talle Corte Suprema di Cassazione oma 21. mai 1981. aasta määrustega esitas, otsustab:

1. Kuna Euroopa ühendused on asendatud liikmesriikidega tolli- ja kaubanduskokkuleppega sätestatud kohustuste täitmisel alates 1. juulist 1968, mil kehtestati ühtne tollitariifistik, on selle kokkuleppe sätted alates sellest kuupäevast kuulunud nende hulka, mille tõlgendamiseks eelotsuse kaudu, hoolimata sellise tõlgendamise eesmärgist, on Euroopa Kohtul pädevus Euroopa Majandusühenduse asutamislepingu artikli 177 alusel. Sellele kuupäevale eelneva ajaperioodi puhul kuulub selline tõlgendamine üksnes siseriiklike kohtute pädevusse.

2. 16. juuli 1962. aasta ja 30. juuni 1967. aasta tariifiprotokollid on ühenduse institutsioonide aktid EMÜ asutamislepingu artikli 177 esimese lõike punkti b tähenduses ja seega kuuluvad Euroopa Kohtule antud eelotsuse tegemise pädevuse raamesse.

3. Enne 1. juulit 1968 esinenud ajaperioodi suhtes ei kaitsnud 16. juuli 1962. aasta ja 30. juuni 1967. aasta tariifiprotokollid üksikisikuid liikmesriigi poolt mitteliikmesriikidest imporditud toodetele maksu kehtestamise eest. Pärast 1. juulit 1968 järgnenud ajaperioodi suhtes ei takistanud ükski ühenduse õiguse säte maksu, nagu näiteks 15. juuni 1950. aasta seadusega ettenähtud haldusteenuste lõivu, kehtestamist nimetatud toodetele, kuivõrd see oli juba olemas sel kuupäeval.

Mertens de Wilmars

Pescatore

O'Keefe

Everling

Mackenzie Stuart

Bosco

Due

Bahlman

Galmot

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 16. märtsil 1983 Luxembourgis.

Kohtusekretär

President

P. Heim

J. Mertens de Wilmars